

L'Acompanyament Psicològic a les Víctimes de Violència Masclista

Ana Martínez Catena

Departament de Dret
(UPF)

Febrer del 2020

Empreu aquest identificador per citar aquest document
MUÑOZ PUIG, Marina; VERGE MESTRE, Tània. *Fitxes docents per treballar l'abordatge de la violència masclista*.
Barcelona: UPF, 2020.

Índex

Àmbit d'aplicació

[Graus](#)

[Assignatures](#)

Abordatge docent

[Temes específics que es poden tractar](#)

[Activitats de seminari](#)

Referències

[Referències bibliogràfiques](#)

[Altres recursos](#)

Àmbit d'aplicació

Graus

Grau en Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció

Assignatures

Victimologia i Mediació; Agents i Institucions Públiques; Programes de Prevenció i Tractament de la Delinqüència; Gender and Criminal Policy; Psicologia i Psicopatologia; Estat de Benestar i Protecció Social

Abordatge docent

Temes específics que es poden tractar

1. Eliminació de creences tradicionals sobre els rols de gènere i les actituds sexistes.
2. El circuit processal i penal pel qual les víctimes passen.
3. Drets de la víctima com a ciutadana i canals de participació social. Els diferents serveis i institucions d'atenció i ajuda a les víctimes.
4. Respecte cap a la dignitat de la persona i cap a la seva autodeterminació.
5. Empoderament de la víctima i reducció de símptomes reactius a la situació del judici.

Activitats de seminari

- Debats concrets sobre els diferents mites de rols de gènere, les relacions de parella, el sexe, distorsions cognitives habituals, etc.*
- Cerca activa a la xarxa d'internet o presencial d'institucions i associacions de suport per a víctimes de violència.
- Jocs de *role playing* per posar en pràctica habilitats de comunicació i habilitats terapèutiques.
- Grups d'alumnes que preparin tècniques de relaxació i respiració controlada i posada en pràctica amb el grup de classe.
- Utilització de vídeos de Youtube o internet per identificar pensaments erronis (per exemple: la pel·lícula *Te doy mis ojos*).
- Full d'activitats amb situacions problemàtiques per practicar la generació de múltiples respostes.

- *Role playing* entre víctima i professional de justícia (entrenament de contenció emocional, empoderament de la víctima, etc.).**

* Amb aquesta activitat es poden treballar de manera interseccional diferents temàtiques vinculades als rols de gènere, però també a la sexualitat i d'altres temes rellevants en l'actualitat.

** L'activitat del *role playing* es pot utilitzar per treballar de manera pràctica qualsevol habilitat, aptitud o coneixement que es pretengui desenvolupar en l'alumne. Per exemple: un alumne es prepara un *role on* representa una víctima de violència en fase de declaració que es troba molt afectada emocionalment i l'altre alumne ha de contenir les seves emocions i calmar-la per afavorir la declaració. O es pot utilitzar per desenvolupar el respecte cap a la víctima, per explicar-li a una víctima com funciona el circuit processal i penal, etc.

Referències

Referències bibliogràfiques

- BRONFENBRENNER, Urie. *The ecology of human development*. Harvard University Press, 1979.
- CABRERA, Rafael; CARAZO, María José. *Análisis de la legislación autonómica sobre violencia de género*. Madrid: Ministerio de Igualdad, 2008.
- CLARAMUNT, Mercè; MONTSERRAT, Soledad; DEL LUJAN, MA *Detecció de problemes en l'atenció a dones víctimes de violència de gènere durant el procés judicial a Catalunya*. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 2014.
- CEDAW. *Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. Recommendations*. 2004. Disponible en línia: <<https://rm.coe.int/168008482e>>
- DE LA ESPRIELLA, Abelardo. "La sociedad avanza, el derecho evoluciona", *Ámbito Jurídico*, 2011. Disponible en línia: <<https://www.ambitojuridico.com/noticias/educacion-y-cultura/la-sociedad-avanza-el-derecho-evolucion>>
- DOMENECH DEL RIO; SIRVENT GARCIA DEL VALLE, E. "Influence of Intimate Partner Violence Severity on the Help-Seeking Strategies of Female Victims and the Influence of Social Reactions to Violence Disclosure on the Process of Leaving a Violent Relationship", *Journal of Interpersonal Violence*, 34 (21-22), 2019. Pàg. 4550-4571.
- EUROPEAN PARLIAMENT. *Combatting violence against women: all EU countries must ratify the Istanbul Convention*. 2018. Disponible en línia: <<http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20180309IPR99425/violence-against-women-all-eu-countries-must-ratify-the-istanbul-convention>>
- LAING, Lesley. "Secondary Victimization: Domestic Violence Survivors Navigating the Family Law System", *Violence Against Women*, 11, 2017. Pàg. 1314-1335.
- REDONDO, Santiago. *Evaluación y tratamiento de delincuentes: jóvenes y adultos*. Madrid: Pirámide, 2017.
- WHO. *Responding to intimate partner violence and sexual violence against women. WHO clinical and policy guidelines*. 2013. Disponible en línia: <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/85240/9789241548595_eng.pdf?sequence=1>

Altres recursos

Informes, recursos audiovisuals, etc.

- Llei 4/2015, de 27 d'abril de 2015, de l'Estatut de la Víctima del Delicte.
- Llei 5/2008, de 24 d'abril de 2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.
- Decisió marc del Consell de la Unió Europea, de 15 de març de 2001, relativa a l'Estatut de la Víctima en el Procés Penal.
- Recomanació núm. R (2002) 5, de 30 d'abril de 2002, del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, sobre la protecció de la dona contra la violència.
- Llei 27/2003, de 31 de juliol de 2003, reguladora de l'Ordre de protecció de les víctimes de la violència domèstica.
- Protocol per a la implantació de l'ordre de protecció de les víctimes de violència domèstica. Madrid, 31 de juliol de 2003.
- Protocol de coordinació entre els ordres jurisdiccionals penal i civil per la protecció de les víctimes de violència domèstica. Madrid, 18 de desembre de 2003.
- Llei orgànica 11/2003, de 29 de setembre de 2003, sobre seguretat ciutadana, violència domèstica i integració social dels estrangers.
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre de 2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- Reial Decret 1109/2015, d'11 de desembre de 2015, pel qual es desenvolupa la Llei 4/2015, de 27 d'abril de 2015, de l'Estatut de la Víctima del Delicte, i es regulen les oficines d'assistència a les víctimes del delicte.
- Reial Decret 1369/2006, de 24 de novembre de 2006, de la renda activa d'inserció.
- Reial Decret 1618/2007, de 7 de desembre del 2007, sobre el Fons de Garantia de Pagament d'Aliments.
- Llei 35/1995, d'11 de desembre de 1995, d'ajuts i assistència a les víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual.
- Reial Decret 738/2007, de 23 de maig de 2007, pel qual s'aprova el Reglament d'ajudes a víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual.
- Llei 19/1994, de 23 de desembre de 1994, de protecció a testimonis i pèrits en les causes criminals.

Fonts de dades (bases de dades o informes amb dades)

- CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL. *Memoria de datos del Estado*. Madrid, 2018.
- KRUG, Etienne i d'altres. *World Report on violence and health*. Ginebra: World Health Organization, 2002.
- MENÉNDEZ ÁLVAREZ-DARDET; Susana; PÉREZ-PADILLA, Javier; LORENCE-LARA, Bárbara. "La violencia de pareja contra la mujer en España: cuantificación y caracterización del problema, las víctimas, los agresores y el contexto social y profesional". *Psychosocial Intervention*, vol. 22, núm. 1, 2013. Pàg. 41-53.
- MEDINA-ARIZA, Juanjo; BARBERET, Rosemary. "Intimate partner violence in Spain: Findings from a national survey". *Violence Against Women*, 9, 2003. Pàg. 302-322.
- MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD. *El estado de la cuestión en el estudio de la violencia de género*. Madrid: Delegación del Gobierno para la Violencia de Género, 2011. Disponible en línia: <http://www.violenciagenero.igualdad.mpr.gob.es/violenciaEnCifras/estudios/investigaciones/2011/pdf/Estado_cuestion_VG.pdf>
- MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD. *Macroencuesta de violencia de género*. Madrid: Instituto de la Mujer, 2015.
- WHO. *Global status report on violence prevention*. World Health Organization. 2014. Disponible en línia: <https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/status_report/2014/en/>